

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2022-2023

Decan,
Prof. Vasile-Ion Manta

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași
1.2 Facultatea	Automatică și Calculatoare
1.3 Departamentul	Calculatoare
1.4 Domeniul de studii	Calculatoare și tehnologia informației
1.5 Ciclul de studii ¹	Masterat
1.6 Programul de studii	Securitatea spațiului cibernetic

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei/Cod	Tratarea incidentelor de securitate cibernetică / SSC.IA.201						
2.2 Titularul activităților de curs	ș.l. dr. ing. Cristian-Mihai Amarandei						
2.3 Titularul activităților de aplicații	ș.l. dr. ing. Cristian-Mihai Amarandei						
2.4 Anul de studii ²	2	2.5 Semestrul ³	3	2.6 Tipul de evaluare ⁴	Examen	2.7 Tipul disciplinei ⁵	DS

3. Timpul total estimat al activităților zilnice (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care 3.2 curs	2	3.3a sem.	-	3.3b laborator	2	3.3c proiect	-
3.4 Total ore din planul de învățământ ⁶	56	din care 3.5 curs	28	3.6a sem.	-	3.6b laborator	28	3.6c proiect	-
Distribuția fondului de timp ⁷									Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe									34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren									26
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate și portofolii									26
Tutoriat ⁸									4
Examinări ⁹									4
Alte activități:									
3.7 Total ore studiu individual ¹⁰	94								
3.8 Total ore pe semestru ¹¹	150								
3.9 Numărul de credite	6								

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum ¹²	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului ¹³	• Tablă, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului ¹⁴	• Sală de laborator cu calculatoare și acces la internet • Sisteme de operare: Linux, Windows • Pachete software: software de virtualizare

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ DF - disciplină fundamentală, DID - disciplină în domeniu, DS – disciplină de specialitate sau DC - disciplină complementară - din planul de învățământ

⁶ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.5, 3.6abc)

⁷ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.7.

⁸ Între 7 și 14 ore

⁹ Între 2 și 6 ore

¹⁰ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹¹ Suma dintre numărul de ore de activitate didactică directă (3.4) și numărul de ore de studiu individual (3.7); trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.9) x 24 de ore pe credit.

¹² Se menționează disciplinele obligatorii a fi promovate anterior sau echivalente

¹³ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice etc.

¹⁴ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, etc.

6. Competențele specifice acumulate¹⁵

		Număr de credite alocate disciplinei ¹⁶ :	6	Repartizare credite pe competențe ¹⁷
Competențe profesionale	CP1	Cunoașterea conceptelor avansate din domeniul științei calculatoarelor și tehnologiei informației și capacitatea de a opera cu aceste concepte.		1.4
	CP2	Cercetarea științifică și practică privind securitatea sistemelor informatice complexe.		1.2
	CP3	Rezolvarea problemelor pe baza metodelor și tehnologiilor de securizare a sistemelor informatice complexe.		1
	CP4	Utilizarea de instrumente specifice domeniului în vederea identificării vulnerabilităților și a amenințărilor de securitate cibernetică.		1
	CP5	Proiectarea și dezvoltarea de soluții software cu un înalt grad de securitate orientate pe prevenția și răspunsul la incidente de securitate cibernetică.		1
	CP6			
	CPS1			
	CPS2			
Competențe transversale	CT1	Aplicarea, în contextul respectării legislației, a drepturilor de proprietate intelectuală, a principiilor, normelor și valorilor codului de etică profesională în cadrul propriei strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă.		0.1
	CT2	Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă specializată, luarea deciziilor și atribuirea de sarcini, cu aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.		0.1
	CT3	Dezvoltarea spiritului de creativitate, inițiativă și acțiune, pentru actualizarea cunoștințelor profesionale, economice și de cultură organizațională.		0.2
	CTS	Cunoașterea conceptelor avansate din domeniul științei calculatoarelor și tehnologiei informației și capacitatea de a opera cu aceste concepte.		

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea conceptelor și formarea abilităților de implementare corectă a instrumentelor de securitate la nivelul organizațiilor
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentare generală a contextului standardizat de tratare a incidentelor de securitate cibernetică • Dezvoltarea capacității de gestionare a vulnerabilităților, riscurilor și amenințărilor din domeniul securității cibernetică, în contextul mai larg al securității organizaționale • Dezvoltarea capacității de elaborare a politicii de securitate cibernetică într-o organizație, a planului de răspuns la incidente de securitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs ¹⁸	Metode de predare ¹⁹	Observații
<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere în Cyber Defence (4h) <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Diferența dintre standard și protocol în securitatea cibernetică 1.2. Standarde în securitatea cibernetică. Context și politică de aplicabilitate ISO 27K. Tehnici de securitate ISO/IEC JTC 1/SC 27 1.3. Framework-uri de răspuns la incidente de securitate. NIST (SP) 800-61, ISO/IEC 27035 1.4. Cuantificarea riscului în domeniul securității cibernetică. NIST (SP) 800-30, ISO/IEC 27005, OCTAVE 2. Cyber Kill Chain (2h) <ol style="list-style-type: none"> 2.1. AT&T Internal Cyber Kill Chain Model 2.2. Unified Kill Chain 2.3. Matricea MITRE ATT&CK 3. Vectori de atac (2h) <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Specificul țintelor de tip Hosts și Network 3.2. Atacuri active 	prelegere cu videoproiector	

¹⁵ Competențele din Grilele G1 și G1bis ale programului de studii, adaptate la specificul disciplinei, pentru care se repartizează credite (www.rncis.ro sau site-ul facultății)

¹⁶ Din planul de învățământ

¹⁷ Creditele alocate disciplinei se distribuie pe competențe profesionale și transversale în funcție de specificul disciplinei

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

<ul style="list-style-type: none"> 3.3. Atacuri pasive 4. Arhitectura de securitate a infrastructurilor cibernetice (2h) <ul style="list-style-type: none"> 4.1. Rolul CSIRT / SOC 4.2. Rolul SIEM în SOC 4.3. SOC-as-a-Service 5. Arhitectura și principiile unui SIEM/SOC (4h) <ul style="list-style-type: none"> 5.1. Procesarea log-urilor - Management, Normalizare, Surse 5.2. Corelări, Alerte, Managementul incidentelor 5.3. Componentele ELK 5.4. Arhitectura și procesele Splunk 5.5. Arhitectura și componentele ArcSight ESM 6. Analiza serviciilor de rețea cu ajutorul SIEM/SOC (4h) <ul style="list-style-type: none"> 6.1. Precursori SIEM. <ul style="list-style-type: none"> 6.1.1. HIDS (Host-Based Intrusion Detection Systems). 6.1.2. NIDS (Network-Based Intrusion Detection Systems). 6.1.3. FIM (File Integrity Monitoring). 6.1.4. ND&R (Network Detection and Response). 6.1.5. Studiu de caz - ExtraHop Reveal(x) 6.2. Utilizarea Machine Learning în ND&R 6.3. OSSEC în cadrul unui SIEM 6.4. Analiza la nivelul endpoint <ul style="list-style-type: none"> 6.4.1. Securizare 6.4.2. Colectare log-uri 6.4.3. Firewall 6.4.4. Logare evenimente 6.5. SIEM YARA Rules 7. Managementul incidentelor de securitate la nivelul SIEM/SOC (2h) <ul style="list-style-type: none"> 7.1. Security orchestration, automation and response (SOAR) 7.2. Exemplificarea componentelor SOAR folosind DFLabs 7.3. Splunk Phantom 8. Analiza post detecție (2h) <ul style="list-style-type: none"> 8.1. Principiile analizei tactice 8.2. Reanalizarea traficului de rețea 9. Conlucrarea în cazul unui incident de securitate cu un organism CERT (2h) <ul style="list-style-type: none"> 9.1. US-CERT Federal Incident Notification. CISA Incident Reporting System. Calculul NCISS. 9.2. CERT-EU. Taxonomii MISP. 9.3. Conlucrarea cu CERT-RO 10. Structura unui raport de incident de securitate. 5W. (2h) <ul style="list-style-type: none"> 10.1. Definirea workflow-ului schemei de raportare 10.2. Studiu de caz - Standardul CIP-008-6 - NERC 10.3. Studiu de caz - Cloud Security Incident Reporting - ENISA 11. Auditul de securitate. Ghiduri ISACA. Framework-ul COBIT. (2h) 		
Bibliografie curs:		
<ul style="list-style-type: none"> 1. Eric C. Thompson, “Cybersecurity Incident Response: How to Contain, Eradicate, and Recover from Incidents”, Apress, 2018 2. P. Cichonski et al., “Computer Security Incident Handling Guide”, NIST Special Publication 800-61, Revision 2, 2012 3. E. Hutchins, M. Cloppert, R. Amin, “Intelligence-Driven Computer Network Defense Informed by Analysis of Adversary Campaigns and Intrusion Kill Chains”, Lockheed Martin, 2011 4. Cameron H. Malin, Eoghan Casey BS MA, James M. Aquilina, “Linux Malware Incident Response: A Practitioner’s Guide to Forensic Collection and Examination of Volatile Data”, Syngress, 2013 5. European Union Agency for Network and Information Security (ENISA), “Incident Handling Management Handbook, Document for Teachers”, 2016 6. European Union Agency for Network and Information Security (ENISA), “Good Practice Guide for Incident Management”, 2010 7. P. Kral, “Incident Handler's Handbook”, SANS Institute, 2020 		
8.2a Seminar	Metode de predare ²⁰	Observații
8.2b Laborator	Metode de predare ²¹	Observații
<ul style="list-style-type: none"> 1. YARA Rules (2h) 2. MISP (2x2h) 3. Instalare / configurare / utilizare OSSEC (2x2h) 	demonstrații, discuții, analiză	

²⁰ Discuții, debateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

4. Instalare / configurare / utilizare SIEM ELK (3x2h)		
5. Instalare / configurare / utilizare SIEM Splunk (3x2h)		
6. ExtraHop Reveal(x) (2h)		
7. Splunk Phantom Security Orchestration & Automation (2h)		
8. SOAR DFLabs (2h)		
8.2c Proiect	Metode de predare ²²	Observații
Bibliografie aplicații (seminar / laborator / proiect):		
<ol style="list-style-type: none"> 1. R. Dias, "Intelligence-Driven Incident Response with YARA", SANS Institute, 2020 2. MISP Community, "User guide of MISP Malware Information Sharing", CIRCL, 2020 3. A. Hay, D. Cid, R. Bray, "OSSEC Host-Based Intrusion Detection Guide", Syngress, 2008 4. P. Shukla, S. Kumar, "Learning Elastic Stack 7.0: Distributed search, analytics, and visualization using Elasticsearch, Logstash, Beats, and Kibana", 2nd Edition, Packt Publishing, 2019 5. T. Marlette, "Splunk Best Practices", Packt Publishing, 2016 6. J. Diakun, P. Johnson, D. Mock, "Splunk Operational Intelligence Cookbook: Over 70 practical recipes to gain operational data intelligence with Splunk Enterprise", Packt Publishing, 2014 7. Dave Shackelford, "ExtraHop Reveal(x) Expands Attack Investigations to Cover All Vectors", SANS Institute, 2020 8. Splunk Phantom User Guide online 9. J. Moran, "Automate Your Incident Response Safely By Automating Selectively", DFLabs, 2019 10. H. Hixon, "The Most Comprehensive eBook on SOAR Use Cases", DFLabs, 2020 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului²³

- Conținutul disciplinei și competențelor specifice acumulate sunt corelate cu cerințele academice și profesionale și corespund cerințelor de pe piața muncii locală.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare		10.3 Pondere din nota finală
10.4a Examen	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea) 	Teste pe parcurs ²⁴ :		60% (minim 5)
		Teme de casă:		
		Alte activități ²⁵ :		
		Evaluare finală:	100% (minim 5)	
10.4c Laborator	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea aparatului, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate 	<ul style="list-style-type: none"> • Chestionar scris • Răspuns oral • Caiet de laborator (lucrări experimentale, referate) • Demonstrație practică 		40% (minim 5)
10.5 Standard minim de performanță ²⁶				

Data completării,

13.01.2021

Semnătura titularului de curs,

ș.l. dr. ing. Cristian-Mihai Amarandei

Semnătura titularului de aplicații,

ș.l. dr. ing. Cristian-Mihai Amarandei

Data avizării în departament,

13.01.2021

Director departament,

Conf.dr.ing. Andrei Stan

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁵ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁶ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.